

466

Besluit van 26 augustus 1986, houdende nadere voorschriften voor de erkende onderwijsinstellingen (Besluit op de erkende onderwijsinstellingen)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen, drs. N. J. Ginjaar-Maas, van 16 mei 1986, nr. 7263/3149A, centrale directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Gelet op de artikelen 9, tweede lid, 12, zesde lid, 19, eerste lid, en 30, eerste lid, van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen (Stb. 1985, 407);

Gehoord de Onderwijsraad (advies van 29 oktober 1985, nr. O.R. 4/114K);

De Raad van State gehoord (advies van 16 juni 1986, nr. W05.86.0245);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Onderwijs en Wetenschappen, van 18 augustus 1986, nr. 7722/3149A, centrale directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk I	Algemene bepaling
Artikel 1	Begripsbepalingen
Hoofdstuk II	De kwaliteit van de cursussen
§ 1	Algemeen
Artikel 2	Aanpassing cursussen aan nieuwe ontwikkelingen
Artikel 3	Vervanging van docenten
§ 2	Correctie bij het schriftelijk onderwijs
Artikel 4	Regelmaat bij inzending huiswerk
Artikel 5	Aanwijzingen bij correctie
Artikel 6	Verzending van huiswerk
Artikel 7	Termijn voor correctie
Artikel 8	Controle en administratie van correctie
§ 3	Het mondeling en ander niet-schriftelijk onderwijs
Artikel 9	Regelmaat bij het volgen van lessen
Artikel 10	Lesprogramma

Hoofdstuk III De betrekkingen tussen instelling en cursist

- Artikel 11 Inlichtingen aan cursist omtrent cursus
Artikel 12 Overeenkomst met de cursist
Artikel 13 Continuïteit van het onderwijs
Artikel 14 Lokaliteiten

Hoofdstuk IV Examens

- Artikel 15 Examenreglement
Artikel 16 Samenstelling examencommissie
Artikel 17 Aanmelding voor het examen
Artikel 18 Examenrooster
Artikel 19 Examenopgaven
Artikel 20 Toezicht op het examen
Artikel 21 De beoordeling
Artikel 22 Uitslag
Artikel 23 Diploma's, certificaten en beoordelingslijsten
Artikel 24 Bewaartermijnen
Artikel 25 Onvoorziene omstandigheden

Hoofdstuk V Maatregelen indien een instelling ten aanzien van een of meer cursussen niet voldoet aan de voorschriften

- Artikel 26 Commentaar op deskundigenrapport
Artikel 27 Maatregelen bij onvolkomenheden
Artikel 28 Mededeling van de genomen maatregel
Artikel 29 Informatieplicht bevoegd gezag

Hoofdstuk VI Slotbepalingen

- Artikel 30 Inwerkingtreding Weo en besluit
Artikel 31 Citeertitel

HOOFDSTUK I. ALGEMENE BEPALING

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. Onze Minister: Onze Minister van Onderwijs en Wetenschappen;
- b. de wet: de Wet op de erkende onderwijsinstellingen;
- c. instelling: een instelling, als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de wet;
- d. bevoegd gezag: het bevoegd gezag, als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, van de wet;
- e. de inspectie: de inspectie bedoeld in artikel 22 van de wet, voor zover belast met taken op het gebied van het onderwijs waarop de wet van toepassing is;
- f. gecommiteerde: een gecommiteerde in de zin van artikel 13, eerste lid, van de wet, belast met het toezicht op het examen of een deel daarvan;
- g. schriftelijk onderwijs: het schriftelijk onderwijs, bedoeld in artikel 1, onderdeel e, van de wet;
- h. auteur: een auteur als bedoeld in artikel 1, onderdeel f, van de wet;
- i. docent: een docent als bedoeld in artikel 1, onderdeel g, van de wet;
- j. cursus: een cursus als bedoeld in artikel 1, onderdeel h, van de wet;
- k. deelexamen: een deelexamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel i, van de wet;
- l. kandidaat: degene die in staat wordt gesteld examen dan wel een of meer deelexamens af te leggen.

HOOFDSTUK II. DE KWALITEIT VAN DE CURSUSSEN

§ 1. Algemeen

Artikel 2. Aanpassing cursussen aan nieuwe ontwikkelingen

Het bevoegd gezag van de instelling draagt er zorg voor dat de cursussen zowel inhoudelijk als methodisch en didactisch verantwoord zijn en worden aangepast aan nieuwe, ter zake dienende ontwikkelingen.

Artikel 3. Vervanging van docenten

Het bevoegd gezag van de instelling draagt er zorg voor dat de docent die bij herhaling de met hem overeengekomen taken niet naar behoren vervult, wordt vervangen.

§ 2. Correctie bij het schriftelijk onderwijs

Artikel 4. Regelmaat bij inzending

1. Het bevoegd gezag van de instelling draagt er zorg voor dat de cursist vóór de aanvang van de cursus schriftelijk wordt medegedeeld, dat het van wezenlijk belang is dat regelmatig werk ter correctie wordt ingezonden.

2. In alle gevallen waarin de cursist een aanzienlijke achterstand heeft bij de inzending van het te corrigeren werk, doet het bevoegd gezag van de instelling aan de cursist een brief of aanwijzing toekomen om te bevorderen dat tijdens de cursusduur regelmatig correctiewerk wordt ingezonden.

3. Indien de cursist gedurende een maand na de datum waarop de brief of de aanwijzing, bedoeld in het tweede lid, is verzonden in gebreke blijft, doet het bevoegd gezag van de instelling binnen twee weken na het verstrijken van die termijn tenminste nog eenmaal de in het tweede lid bedoelde brief of aanwijzing aan de cursist toekomen.

Artikel 5. Aanwijzingen bij correctie

De docent doet de correctie vergezeld gaan van alle ter zake doende aanwijzingen voor de cursist.

Artikel 6. Verzending van huiswerk

1. Het te corrigeren en gecorrigeerde werk bereikt de docent onderscheidenlijk de cursist uitsluitend via het bevoegd gezag van de instelling.

2. Onze Minister kan ontheffing verlenen van het bepaalde in het eerste lid. Bij het verlenen van de ontheffing kan Onze Minister voorwaarden stellen.

Artikel 7. Termijn voor correctie

Het door de cursist ingezonden werk dient binnen twee weken na ontvangst gecorrigeerd en eventueel van een beoordeling voorzien, aan de cursist te worden teruggezonden. Het bevoegd gezag van de instelling houdt hiervan administratie.

Artikel 8. Controle en administratie van correctie

Het bevoegd gezag van de instelling oefent controle uit op een juiste uitvoering van de correctie door de docent en houdt hiervan administratie.

§ 3. Het mondeling en ander niet-schriftelijk onderwijs

Artikel 9. Regelmaat bij het volgen van lessen

1. Het bevoegd gezag van de instelling draagt er zorg voor dat de cursist vóór de aanvang van de cursus schriftelijk wordt medegedeeld, dat het van wezenlijk belang is dat de lessen regelmatig worden bijgewoond en dat het noodzakelijk is die lessen zorgvuldig voor te bereiden.

2. Indien de cursist veelvuldig zonder bericht van verhindering de lessen niet bijwoont, draagt het bevoegd gezag van de instelling er zorg voor dat aan de cursist nogmaals wordt medegedeeld dat het van wezenlijk belang is dat de lessen regelmatig worden bijgewoond.

Artikel 10. Lesprogramma

Het bevoegd gezag van de instelling ziet er op toe dat de docenten het onderwijs geven volgens het door het bevoegd gezag van de instelling vastgestelde lesprogramma.

HOOFDSTUK III. DE BETREKKINGEN TUSSEN INSTELLING EN CURSIST

Artikel 11. Inlichtingen aan cursist omtrent cursus

Het bevoegd gezag van de instelling verschaft aan de cursist uitsluitend juiste en volledige inlichtingen. Het onthoudt zich van voorspiegelingen met betrekking tot redelijkerwijs niet te bereiken resultaten en geeft geen onjuiste suggesties met betrekking tot het te behalen diploma.

Artikel 12. Overeenkomst met de cursist

Het bevoegd gezag van de instelling vermeldt in de prospectussen en studiegidsen op duidelijke wijze de gegevens die op grond van artikel 11, eerste lid, de onderdelen a tot en met i, van de wet in de overeenkomst dienen te worden opgenomen.

Artikel 13. Continuïteit van het onderwijs

1. Het bevoegd gezag van de instelling draagt er zorg voor bij voortdurend in staat te zijn zijn verplichtingen ten aanzien van de cursist na te komen.

2. Het bevoegd gezag van de instelling moet beschikken over volledig lesmateriaal wanneer het de inschrijving op een cursus openstelt.

3. Onze Minister kan goedkeuren dat wordt afgeweken van het bepaalde in het tweede lid.

Artikel 14. Lokaliteiten

Het bevoegd gezag van de instelling draagt er zorg voor dat de lokaliteiten waarin mondelinge lessen of praktijkoefeningen worden gegeven, en die waarin de examens van de instelling worden afgenomen, voldoen aan redelijke eisen.

HOOFDSTUK IV. EXAMENS

Artikel 15. Examenreglement

1. De examens van een instelling worden geregeld in een of meer examenreglementen, die de goedkeuring van Onze Minister behoeven.

2. Het bevoegd gezag van de instelling verstrekt aan iedere kandidaat een exemplaar van het op hem van toepassing zijnde examenreglement.

3. De examenreglementen bevatten in elk geval:
- a. bepalingen omtrent de in artikel 12, eerste lid, de onderdelen a tot en met h, van de wet opgenomen onderwerpen;
  - b. bepalingen omtrent het examengeld en het al dan niet terugbetalen van reeds betaalde examengelden bij niet deelneming aan het examen;
  - c. welke vakken examenvakken zijn;
  - d. voor ieder examenvak de stof waarop het examen betrekking zal hebben;
  - e. voor ieder examenvak of het examen zal plaatsvinden op schriftelijke wijze, op mondelinge wijze, op praktische wijze, dan wel door een combinatie daarvan;
  - f. bepalingen omtrent een eventuele praktijktijd, de beoordeling daarvan en door wie de beoordeling plaatsvindt;
  - g. het bepaalde in de artikelen 17, 21, 22 en 24 van dit besluit en artikel 14, eerste tot en met derde lid, van de wet;
  - h. bepalingen voor kandidaten die om een geldige reden, ter beoordeling van het bevoegd gezag van de instelling, niet aan het examen hebben kunnen deelnemen dan wel bij een of meer zittingen niet aanwezig konden zijn;
  - i. een bepaling bij wie en binnen welke termijn een kandidaat indien hem verdere deelneming aan het examen is ontzegd of zijn examen ongeldig is verklaard, in beroep kan gaan;
  - j. een regeling voor de examinering van kandidaten die in bijzondere omstandigheden verkeren.

Artikel 16. Samenstelling examencommissie

1. Het bevoegd gezag van de instelling benoemt de examencommissie ten minste vier maanden voor de aanvang van het examen.
2. De examencommissie bestaat voor het merendeel uit deskundigen wier belangen niet vermengd zijn met die van de instelling.
3. De voorzitter van de examencommissie is een deskundige wiens belangen niet vermengd zijn met die van de instelling. Onze Minister kan goedkeuren dat wordt afgeweken van het bepaalde in dit lid.
4. Een deskundige is hij die een ruime ervaring bezit op het gebied van het afnemen van examens of kennis bezit op het gebied van de te examineren leerstof dan wel onderdelen daarvan.
5. Het bevoegd gezag van de instelling meldt de samenstelling van de examencommissie alsmede welke leden van de commissie belangen hebben die vermengd zijn met die van de instelling, tenminste twee weken na de samenstelling van deze commissie aan Onze Minister en de inspectie.
6. De examencommissie kan zich doen bijstaan door examinatoren, beoordelaars en toezichthouders. De examinatoren en beoordelaars dienen voor het merendeel deskundigen te zijn in de zin van het vierde lid.

Artikel 17. Aanmelding voor het examen

Bij de aanmelding voor het examen dient de kandidaat een bewijs van opneming in het bevolkingsregister over te leggen.

Artikel 18. Examenrooster

Het examenrooster alsmede een opgave van de data van de vergaderingen van de examencommissie worden tenminste zes weken voor de aanvang van het examen gezonden aan Onze Minister, aan de inspectie en, voor zover deze zijn aangewezen, aan de gecommitteerden.

Artikel 19. Examenopgaven

1. De examenopgaven worden met de vereiste zorg voor geheimhouding vastgesteld. Op de enveloppen worden aangegeven het vak of het onderdeel van het vak waarop de inhoud betrekking heeft, de datum en het tijdstip waarop de opgaven aan de kandidaten moeten worden voorgelegd, de tijd die voor het werk beschikbaar is, alsmede het aantal ingesloten exemplaren. De voorzitter van de examencommissie draagt er zorg voor dat deze enveloppen met de vereiste geheimhouding in ongeopende staat worden bewaard tot de aanvang van het examen.

2. Bij de aanvang van het examen worden de enveloppen onder verantwoordelijkheid van de voorzitter van de examencommissie in tegenwoordigheid van de kandidaten geopend.

Artikel 20. Toezicht op het examen

Indien voor het toezicht op het examen gecommiteerden zijn aangewezen, draagt het bevoegd gezag van de instelling er zorg voor dat dezen in de gelegenheid worden gesteld datgene te doen dat voor de vervulling van hun taak nodig is.

Artikel 21. De beoordeling

De beoordeling van het examen geschiedt door twee of meer personen, die in meerderheid geen belangen hebben die vermengd zijn met die van de instelling. Indien de beoordeling van het examen geschiedt door twee personen, dient ten minste een van hen geen belangen te hebben die vermengd zijn met die van de instelling.

Artikel 22. Uitslag

De uitslag van het examen wordt vastgesteld door de examencommissie.

Artikel 23. Diploma's, certificaten en beoordelingslijsten

Diploma's, certificaten en beoordelingslijsten worden ondertekend door de voorzitter, door een van de leden van de examencommissie en, voor zover deze is aangewezen, door een gecommiteerde.

Artikel 24. Bewaartermijnen

1. Het schriftelijk examenwerk wordt gedurende tenminste 6 maanden na afloop van het examen bewaard door het bevoegd gezag van de instelling en is ter inzage voor belanghebbenden.

2. Het bevoegd gezag van de instelling draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de schriftelijke examens gebruikte opgaven, de beoordelingsnormen en van elke kandidaat een lijst met de bij het examen behaalde cijfers, alsmede de uitslag bewaard blijven in het archief van de instelling.

Artikel 25. Onvoorziene omstandigheden

Indien door onvoorziene omstandigheden het examen in één of meer vakken niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, besluit de voorzitter van de examencommissie hoe alsdan moet worden gehandeld na overleg met de inspectie en voor zover deze is aangewezen met de gecommiteerde.

HOOFDSTUK V. MAATREGELEN INDIEN EEN INSTELLING TEN AANZIEN VAN EEN OF MEER CURSUSSEN NIET VOLDOET AAN DE VOORSCHRIFTEN

Artikel 26. Commentaar op deskundigenrapport

Indien uit een deskundigenonderzoek blijkt dat de instelling niet meer voldoet aan de voorschriften gegeven bij of krachtens de Wet op de erkende onderwijsinstellingen, stelt Onze Minister het bevoegd gezag van de instelling in de gelegenheid binnen 60 dagen na de dag van verzending van het deskundigenrapport commentaar te leveren op dit rapport.

Artikel 27. Maatregelen bij onvolkomenheden

Indien door de geconstateerde onvolkomenheden het belang van de cursisten wordt geschaad en de instelling deze niet binnen een door Onze Minister gestelde termijn herstelt, kan Onze Minister de inschrijving op de desbetreffende cursussen verbieden totdat de onvolkomenheden zijn hersteld.

Artikel 28. Mededeling van de genomen maatregel

Onze Minister stelt het bevoegd gezag van de instelling van de op grond van artikel 27 genomen maatregel schriftelijk in kennis.

Artikel 29. Informatieplicht bevoegd gezag

Het bevoegd gezag van de instelling draagt er zorg voor dat Onze Minister regelmatig op de hoogte wordt gehouden van de werkzaamheden die voortvloeien uit de maatregel, bedoeld in artikel 27.

HOOFDSTUK VI. SLOTBEPALINGEN

Artikel 30. Inwerkingtreding Weo en besluit

Dit besluit alsmede de wet met uitzondering van de artikelen 5 en 28, eerste lid, treden in werking met ingang van de eerste kalendermaand na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin dit besluit wordt geplaatst. Indien het Staatsblad waarin dit besluit wordt geplaatst, wordt uitgegeven op de voorlaatste of laatste dag van een kalendermaand, treden zij in werking met ingang van de tweede kalendermaand na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin dit besluit wordt geplaatst.

Artikel 31. Citeertitel

Dit besluit kan worden aangehaald als «Besluit op de erkende onderwijsinstellingen».

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 26 augustus 1986

Beatrix

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen,
W. J. Deetman

Uitgegeven de *vijfentwintigste* september 1986

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

NOTA VAN TOELICHTING

1. Algemeen

Het onderhavige besluit bevat een aantal nadere voorschriften voor de op grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen (Weo) erkende onderwijsinstellingen ten aanzien van:

- de kwaliteit van de cursus;
- de betrekkingen tussen de instelling en de cursist;
- de examens;
- de maatregelen die genomen kunnen worden indien een instelling niet voldoet aan de voorschriften gegeven bij of krachtens de Weo.

Tevens bevat het besluit de datum van de inwerkingtreding van de Weo.

2. Aspecten van deregulering

2.1. Algemeen

De erkenning van onderwijsinstellingen is een wijze om van overheidswege enige duidelijkheid te scheppen omtrent de kwaliteit van diverse soorten onderwijs. De cursist in spé kan uit de erkenning afleiden dat de instelling waarbij hij een cursus wil volgen, voldoet aan bepaalde door de overheid gestelde voorwaarden.

Sedert 1973 wordt de erkenning van alle soorten schriftelijk onderwijs in Nederland geregeld in de volgende regelingen:

- de Wet erkenning instellingen schriftelijk onderwijs (Stb.1972, 746)
- het Besluit erkenning instellingen schriftelijk onderwijs (Stb. 1973, 473)

De uitvoering van deze regelingen geschiedt door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen. Het toezicht wordt uitgeoefend door de onderwijsinspectie. De minister kan zich omtrent de kwaliteit van de cursussen door deskundigen doen voorlichten. Voor het toezicht op de examens van erkende instellingen kan de minister gecommiteerden aanwijzen. Tenslotte is het ten onrechte aanduiden of de indruk wekken van erkenning in de zin van deze regelingen strafbaar ingevolge artikel 435b Wetboek van Strafrecht, zodat ook het openbaar ministerie en de strafrechter een taak hebben in de sfeer van de erkenning van onderwijsinstellingen.

Met de Wet en het Besluit erkenning instellingen schriftelijk onderwijs zijn goede ervaringen opgedaan. Uit reacties van cursisten, bedrijfsleven en bemiddelende instanties op het gebied van de om-, her- en bijscholing blijkt, dat er ook behoefte bestaat aan een erkenningsregeling op het gebied van het mondeling en ander niet-schriftelijk, ongesubsidieerd onderwijs. Dit terrein is enorm uitgebreid en daarom voor de cursist nog onoverzichtelijker dan dat van de schriftelijke cursussen. Voor zelfregulering, bijvoorbeeld door consumentenorganisaties, ontbreken de benodigde instrumenten. In tegenstelling tot de publiekrechtelijke consumentenbescherming, waar het in de onderhavige regelgeving om gaat, mist men bij privaatrechtelijke consumentenbescherming de zekerheid dat de erkenning als eenduidig begrip, dus als uniforme kwaliteitswaarborg voor de erkende instellingen geldt. Naarmate het terrein groter en meer divers is, zoals bij het onderwijs het geval is, klemt dit des te meer.

Met het oog op het voorgaande zijn ten aanzien van de erkenning nieuwe regelingen ontworpen, die zowel het schriftelijk als het mondeling en ander niet-schriftelijk, ongesubsidieerd onderwijs omvatten. Deze regelingen zijn:

- de Wet op de erkende onderwijsinstellingen en
- het Besluit op de erkende onderwijsinstellingen.

Het besluit geeft nadere voorschriften met betrekking tot de in de wet geregelde erkenning. Evenals in de bestaande regelingen het geval is, is de centrale overheid belast met de uitvoering.

2.2. De doelstellingen van de regeling

Het besluit bevat nadere voorschriften als bedoeld in de artikelen 9, tweede lid, 12, zesde lid, en 19 van de wet over de kwaliteit van de cursus, de examens en het stopzetten van de inschrijving op een cursus. Tevens zijn voorschriften inzake de betrekkingen tussen instelling en cursist opgenomen. Laatstgenoemde voorschriften alsmede de bepalingen over de kwaliteit van de cursus, met uitzondering van de bepalingen over de kwaliteit van het mondeling en ander niet-schriftelijk onderwijs, zijn nagenoeg geheel overgenomen uit het Besluit erkenning instellingen schriftelijk onderwijs.

Ten aanzien van de kwaliteit van het mondeling en ander niet-schriftelijk onderwijs is bepaald, dat de instelling, naar analogie van de bepaling voor het schriftelijk onderwijs moet toezien op regelmaat bij het volgen van lessen. Tevens moet de instelling zorgdragen voor de naleving van het lesprogramma door de docenten.

Voor wat betreft de examens is in aanvulling op de reeds in de wet opgenomen – grotendeels met die van de Wet erkenning instellingen schriftelijk onderwijs overeenkomende – bepalingen, een aantal voorschriften opgenomen. Deze betreffen onder meer de inhoud van het examenreglement. Een en ander is geschied op grond van praktijkervaring met de Wet erkenning instellingen schriftelijk onderwijs. In het kader van die wet bleek de behoefte te bestaan om het beleid ten aanzien van de voorwaarden gesteld aan examenreglementen nader uiteen te zetten in een circulaire (circulaire «Handreiking examenreglementen» BVO-SFO-74/036 van 5 juli 1974). Aan bedoeld beleid is nu in het kader van het besluit een formeel-juridische basis gegeven.

De intrekking van de erkenning was in de Wet erkenning instellingen schriftelijk onderwijs de enige bestuurlijke sanctie op het niet naleven van de voorschriften. De wet kent daarnaast nog het minder zware middel om de inschrijving op een of meer cursussen te verbieden op straffe van intrekking van de erkenning, te hanteren volgens regels te stellen bij algemene maatregel van bestuur. Het besluit geeft de regels in artikel 27 en volgende. De regels beogen een flexibel en juist gedoseerd optreden van de overheid ten aanzien van sancties mogelijk te maken.

De uitvoering van dit besluit geschiedt door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen. Het toezicht wordt uitgeoefend door de inspectie. Het feit, dat de minister voor de gehele uitvoering verantwoordelijk is, zal de eenheid in de uitvoering ten goede komen.

2.3. Normstelling, delegatie, bestuursinstrumenten en de met de uitvoering gemoeide bestuurlijke lasten

De in het besluit gestelde normen worden niet gesubdelegeerd. Er zijn twee bepalingen, te weten artikel 6, tweede lid, en artikel 13, derde lid, waarin aan de minister een ontheffingsbevoegdheid in individuele gevallen is verleend, die niet aan regels is gebonden.

Als bestuursinstrumenten noemt het besluit naast bovengenoemde ontheffingsmogelijkheden en de reeds in de wet vermelde goedkeuring van examenreglementen en aanwijzing van deskundigen voor het doen van onderzoek (naar de kwaliteit van de cursus) nog

- het meedelen door de minister op welke wijze en op welke termijn een onvolkomenheid moet worden hersteld;
- het verbieden door de minister van de inschrijving op een of meer cursussen.

Bij de uitvoering van het besluit zijn geen neveneffecten te verwachten. De bestuurlijke lasten van het besluit zijn die, welke voortvloeien uit het hanteren van eerderevermelde bestuursinstrumenten. Deze lasten worden geheel gedragen door het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen.

De uitvoering van wet en besluit tezamen heeft tot gevolg dat er in totaal ten departemente en bij de inspectie 9 personen extra zich met deze werkzaamheden gaan bezighouden. Deze uitbreiding wordt gevonden binnen de bestaande formatie van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen.

2.4. *Handhaving, werkdruk, justitieel apparaat en rechtsbescherming*

In paragraaf 2.3 van dit hoofdstuk zijn de bestuursinstrumenten vermeld, die de minister op grond van het besluit kan hanteren. Daarvan zijn in het kader van de handhaving van de regelgeving in de wet en het besluit de volgende instrumenten van belang:

- het mededelen op welke wijze en op welke termijn een onvolkomenheid moet worden hersteld;
- het verbieden van de inschrijving op een of meer cursussen.

Bij niet naleving van laatstgenoemd verbod kan de minister de in de wet vermelde sanctie van intrekking van de erkenning toepassen.

Al deze sancties genoemd in het besluit, dan wel gesteld op niet nakoming van het besluit, zijn administratiefrechtelijk van aard. Zij brengen een werkdruk mee voor het bestuurlijke apparaat. Een gedeelte van die werkdruk bestaat reeds onder het huidige regime van de Wet en het Besluit erkenning instellingen schriftelijk onderwijs.

Tegen beslissingen op verzoeken om erkenning (waarbij o.a. wordt beoordeeld of aan de voorwaarden gesteld in het besluit is voldaan) en tegen beslissingen met betrekking tot de toepassing van bovengenoemde sancties staat ingevolge artikel 21 van de wet Kroonberoep open voor iedere persoon of rechtspersoon die door de beslissing rechtstreeks in zijn belang is getroffen. Ten aanzien van de overige, op grond van het besluit genomen beslissingen van de minister - te weten de beslissingen op verzoeken om ontheffing ingevolge artikel 6, tweede lid, of artikel 13, derde lid, van het besluit en beslissingen om goedkeuring ingevolge artikel 15 van het besluit - is geen speciale beroepsgang voorzien. Tegen deze beslissingen staat naar mag worden aangenomen Arob-beroep open voor belanghebbenden.

Uit het voorgaande blijkt, dat de beroepsmogelijkheden in principe een werkdruk meebrengen voor zowel de Afdeling voor de geschillen van bestuur als de Afdeling rechtspraak van de Raad van State alsmede voor het departement van onderwijs en wetenschappen. In beginsel bestond de werkdruk voor de Afdeling geschillen van bestuur reeds onder het huidige regime van de wet en het Besluit erkenning instellingen schriftelijk onderwijs. De werkdruk voor de Afdeling rechtspraak zal echter nieuw zijn omdat op de negatieve lijst van de Wet Arob ook de Wet erkenning instellingen schriftelijk onderwijs staat. Op grond van laatstgenoemde wet en laatstgenoemd besluit is echter nimmer beroep ingesteld.

2.5. *Gevolgen voor de sociaal-economische ontwikkeling en voor het bedrijfsleven, burgers en non-profitinstellingen*

Het besluit op zichzelf heeft geen gevolgen voor de sociaal-economische ontwikkeling. Wel kan van de wet en het besluit te zamen een versterking van de concurrentiepositie van erkende ten opzichte van niet erkende instellingen worden verwacht. Het staat echter elke instelling vrij erkenning aan te vragen. Dit effect wordt met de regeling ook beoogd.

Het besluit heeft ook geen gevolgen voor de organisatie van en het besluitvormingsproces, de bedrijfsvoering en de honoreringsstructuur binnen de instelling.

Uit het besluit vloeien op zichzelf geen financiële rechten of verplichtingen voor instellingen of cursisten voort.

Tot de kosten van het besluit kunnen alleen de voor de rijksoverheid uit het hanteren van eerdergenoemde op het besluit gebaseerde bestuursinstrumenten worden gerekend. De overige kostenposten, te weten het

toezicht door de inspectie, het onderzoek van cursussen door deskundigen, het aanwijzen van gecommiteerden en het hanteren van de op grond van de wet gebaseerde bestuursinstrumenten, vloeien voort uit de wet.

2.6. Varianten

Bij het opstellen van het besluit zijn varianten overwogen met betrekking tot de artikelen 4 en 9. Deze artikelen verplichten de erkende instellingen voor schriftelijk respectievelijk mondeling en ander niet-schriftelijk onderwijs, toe te zien op regelmaat bij de inzending van werk, onderscheidenlijk het volgen van lessen. In de overwogen varianten zouden deze, schijnbaar betuttelende, artikelen kunnen vervallen.

In de wet is echter bepaald dat de cursus zodanig moet zijn afgestemd op de kennis en de ervaring van de cursist, dat het gestelde doel redelijkerwijs kan worden bereikt. Regelmaat bij het inzenden van werk dan wel het volgen van lessen is echter voor het bereiken van het gestelde doel (het verwerven van bepaalde kennis of vaardigheid) dermate essentieel, dat besloten is de reeds in het Besluit erkenning instellingen schriftelijk onderwijs opgenomen bepaling te handhaven voor het schriftelijk en deze in te voeren voor het mondeling en ander niet-schriftelijk, door erkende instellingen gegeven onderwijs. Bij het schriftelijk onderwijs zijn met de bepaling betreffende het regelmatig inzenden van werk reeds goede ervaringen opgedaan.

3. Advies Onderwijsraad

De Onderwijsraad kon zich in algemene zin verenigen met het onderhavige besluit. In zijn advies van 29 oktober 1985 (OR 4/114K) stelt de raad dat het besluit voldoende is toegesneden voor het onderwijs dat op grond van artikel 2, tweede lid onderdeel b ten eerste tot en met ten vierde, onder de reikwijdte van de Weo valt. Ten aanzien van het onderwijs dat op grond van artikel 2, tweede lid onderdeel b ten vijfde, onder de reikwijdte gebracht zal worden, kon de Onderwijsraad nog geen oordeel geven. Ondergetekende deelt de mening van de Onderwijsraad dat bij de uitbreiding van de reikwijdte van de Weo telkenmale zal moeten worden bezien of het onderhavige besluit geen daarop toegespitste aanvulling moet krijgen.

4. Artikelen

Hoofdstuk II (artikelen 2 tot en met 10)

Hoofdstuk II bevat bepalingen met betrekking tot de kwaliteit van de cursussen. Het betreft hier drie categorieën bepalingen, namelijk: bepalingen die alleen van toepassing zijn op het schriftelijk onderwijs (paragraaf 2), bepalingen die alleen van toepassing zijn op het niet-schriftelijk onderwijs (paragraaf 3) en bepalingen die van toepassing zijn op alle cursussen ongeacht of het schriftelijk dan wel niet-schriftelijk onderwijs betreft. (paragraaf 1)

Artikel 2

De strekking van dit artikel is dat de cursus zodanig is opgezet dat deze op een zo verantwoord mogelijke wijze aan zijn doel kan beantwoorden. De cursussen dienen naar inhoud, methodiek, pedagogische aanpak en vormgeving verantwoord te zijn. Dit heeft betrekking op onder meer taal, leesbaarheid, terminologie, vraagstelling, overzichtelijkheid, indeling in hoofdstukken, typografische vormgeving en illustraties van de cursussen.

Omdat het onderwijs voortdurend aan nieuwe ontwikkelingen is onderworpen en als gevolg daarvan de inhoud, methodiek en de pedagogische aanpak van de cursussen steeds aan verandering onderhevig zijn, zal met het oog daarop een regelmatige bijstelling van de cursussen dienen plaats te vinden. Dit kan van de instelling echter pas verlangd worden, nadat deze ontwikkelingen in het onderwijs algemeen zijn aanvaard.

Artikel 4

Het werk dat de cursist ter correctie inzendt, is bij het schriftelijk onderwijs een wezenlijk element. Hierdoor worden de zo noodzakelijke terugkoppeling en communicatie tussen docent en cursist bewerkstelligd. Zowel docent als cursist kan zich door dit werk en door de correctie een beeld vormen van de vorderingen bij het volgen van dit onderwijs. Het bevoegd gezag van de instelling heeft daarom de plicht de cursist vóór de aanvang van zijn studie te wijzen op het belang van het regelmatig ter correctie inzenden van werk. Bij in gebreke blijven hiervan zal het bevoegd gezag van de instelling de cursist ter zake op doeltreffende wijze moeten stimuleren. Hierbij is het afhankelijk van het gekozen studieschema wanneer er sprake is van een aanzienlijke achterstand.

Artikel 5

De docent zal er zich rekenschap van moeten geven dat hij de cursist in de regel geen mondelinge toelichting op het door hem ingeleverde schriftelijk werk kan geven. Daarom zal zijn correctie instructief en als zodanig herkenbaar moeten zijn. Dit brengt mede, dat de docent zich niet dient te beperken tot het aangeven van wat goed en fout is.

Het werk dient voorzien te zijn van voldoende commentaar en aanwijzingen, die de cursist duidelijkheid geven omtrent de wijze waarop hij zijn werk had moeten uitvoeren.

Artikelen 6, 7 en 8

Op de correctie en de eventuele beoordeling daarvan zal een behoorlijke controle moeten worden uitgeoefend. Dit is mede van belang in verband met de verplichting voor het bevoegd gezag van de instelling bij een aanzienlijke achterstand de in artikel 4, tweede en derde lid, neergelegde procedure te starten.

Op grond van het bepaalde in artikel 6, tweede lid, kan ontheffing worden verleend van de verplichting dat al het te corrigeren en gecorrigeerde werk via het bevoegd gezag van de instelling moet worden verzonden. Daarbij wordt onder meer gedacht aan die gevallen waarbij de mogelijkheid van contact tussen de cursist en de docent groot is. In de gevallen waarin deze ontheffing wordt verleend, kan de minister voorwaarden stellen met betrekking tot de wijze waarop de correctie en de administratie daarvan dienen te geschieden.

Artikel 9

Zoals het bij het schriftelijk onderwijs van wezenlijk belang is dat de cursist regelmatig werk ter correctie inzendt, is het bij het mondeling en ander niet-schriftelijk onderwijs voor een goede studievoortgang van wezenlijk belang dat de cursist regelmatig de lessen bijwoont en dat het noodzakelijk is die lessen zorgvuldig voor te bereiden.

De onderhavige bepaling bevat de verplichting voor het bevoegd gezag van de instelling de cursist hiervan op de hoogte te brengen en de verplichting om bij veelvuldig verzuim de cursist te stimuleren.

Artikel 10

Doordat bij het mondeling en ander niet-schriftelijk onderwijs de persoonlijke invulling van het lesprogramma groter kan zijn dan bij het schriftelijk onderwijs, is het bij dit onderwijs noodzakelijk om voor te schrijven dat de docent niet afwijkt van het door het bevoegd gezag vastgestelde lesprogramma ten einde te verzekeren dat de cursist het onderwijs ontvangt waarvoor hij zich heeft ingeschreven.

Artikel 11

Dit artikel heeft in de eerste plaats ten doel tegen te gaan, dat de inlichtingen die door het bevoegd gezag worden verschaft, onjuist zijn en dat van de publikaties van de instelling een misleidende invloed uitgaat. Misleitend is onder andere een mededeling zonder meer van een instelling omtrent goede en snel bereikte studieresultaten waarvan een onjuiste suggestie zou kunnen uitgaan.

De bedoeling van dit artikel is voorts dat voorkomen wordt dat het bevoegd gezag van de instelling een cursist beweegt tot het inschrijven op een cursus, waarbij door de instelling wordt gesuggereerd dat deze cursus op een voor de cursist gemakkelijke wijze kan worden gevolgd, terwijl hij daartoe redelijkerwijs niet in staat is. Ten slotte wordt door dit artikel tegengegaan dat een onjuiste indruk wordt gegeven van het effect dat het behalen van sommige diploma's zou hebben op een eventueel te verwerven maatschappelijke positie door de cursist.

Artikel 13

Het bevoegd gezag van de instelling moet er voor zorgdragen dat de continuïteit van het onderwijs is gewaarborgd. Daartoe moet het voordat de inschrijving op een cursus wordt opgesteld, niet alleen beschikken over een goede financiële basis, maar tevens over het volledige lesmateriaal. In de praktijk komt het regelmatig voor dat de cursussen wel geheel zijn uitgewerkt maar dat het lesmateriaal bijvoorbeeld nog niet geheel in druk is verschenen. In dergelijke gevallen kan de minister ontheffing verlenen van het bepaalde in het tweede lid.

Hoofdstuk IV (artikelen 15 tot en met 25)

Dit hoofdstuk bevat nadere regels met betrekking tot de examens die worden afgenomen door de erkende onderwijsinstellingen. In artikel 12 van de Weo zijn al enkele zaken met betrekking tot de examens geregeld. In dit hoofdstuk worden deze regels nader uitgewerkt en uitgebreid. Een en ander is geschied op grond van praktijkervaring met de Wet erkenning instellingen schriftelijk onderwijs.

Bij de formulering is nauw aangesloten bij de formulering van soortgelijke bepalingen die zijn opgenomen in eindexamen- en staatsexamenbesluiten op grond van de Wet op het voortgezet onderwijs (Stb. 1967, 387). Het betreft hier met name de artikelen 15, 19 en 22 tot en met 25.

Artikel 15

Artikel 15, derde lid onderdeel j, bepaalt dat de instelling in het examenreglement een bepaling dient op te nemen voor de examinering van kandidaten die in bijzondere omstandigheden verkeren. Hierbij wordt gedacht aan kandidaten die in verband met bijvoorbeeld een ziekte, een handicap of het feit dat zij in de gevangenis verblijven, niet bij de examens aanwezig kunnen zijn.

Artikel 16

Artikel 16, zesde lid, bepaalt onder meer dat een examencommissie zich kan laten bijstaan door examinatoren en beoordelaars. Het onderscheid is hierin gelegen dat examinatoren zich daadwerkelijk bezighouden met examineren van kandidaten bij het mondeling gedeelte van het examen en dat beoordelaars zich bezighouden met het beoordelen van schriftelijk en praktisch werk.

Artikel 17

De verplichting van de kandidaat om bij aanmelding voor het examen een bewijs van opneming in het bevolkingsregister over te leggen is bedoeld als garantie voor een correcte tenaamstelling bij het examen en op het eventuele diploma. Dit artikel beoogt niet de legitimatie van de kandidaat bij het examen te regelen. Bij het examen zal de kandidaat zich op grond van artikel 12, eerste lid, onderdeel c, van de Weo alsnog moeten legitimeren.

Hoofdstuk V (artikelen 26 tot en met 29)

Artikel 19 van de Weo geeft de minister de bevoegdheid om een eenmaal gegeven erkenning in te trekken indien de instelling niet meer voldoet aan de voorschriften die bij of krachtens de Weo zijn gegeven. Dit artikel biedt echter ook de mogelijkheid om de instelling te verbieden cursisten in te schrijven voor cursussen die niet meer voldoen aan de voorschriften. Hoofdstuk V bevat nadere regels ten aanzien van deze maatregel.

Artikel 26

Om vast te stellen of een instelling niet langer voldoet aan de voorschriften gegeven bij of krachtens de Weo, kan de minister een deskundigenonderzoek laten verrichten.

Het bevoegd gezag van de instelling wordt gedurende 60 dagen in de gelegenheid gesteld om commentaar te leveren op het deskundigenrapport. Deze termijn is gekozen ten einde de instelling de gelegenheid te geven zorgvuldig op dit deskundigenrapport te reageren en eventueel zelf ook met een deskundigenrapport te komen.

Artikel 27

Indien het belang van de cursisten als gevolg van de geconstateerde onvolkomenheden wordt geschaad, kan de minister het bevoegd gezag van de instelling opdragen de onvolkomenheden binnen een bepaalde termijn te herstellen. Doet het bevoegd gezag van de instelling dit niet binnen deze termijn, dan heeft de minister de bevoegdheid om de inschrijving te verbieden op die cursussen waar onvolkomenheden zijn geconstateerd. Indien ook dan het bevoegd gezag van de instelling niet overgaat tot het herstellen van de onvolkomenheden, kan de minister op grond van artikel 19, eerste lid, onderdeel a, van de Weo de erkenning intrekken.

Tegen de hierboven genoemde maatregelen kan op grond van artikel 21 van de Weo iedere rechtspersoon of natuurlijke persoon die door het besluit rechtstreeks in zijn belang is getroffen, beroep op de Kroon instellen binnen 30 dagen na de dag waarop het besluit openbaar is gemaakt of binnen 30 dagen na de dag waarop het besluit aan de betrokkene is medegedeeld.

Artikel 30

Dit artikel regelt niet alleen de datum van de inwerkingtreding van het onderhavige besluit, maar eveneens van de Weo.

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
N. J. Ginjaar-Maas